

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

29.6.2026. - 3.7.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 6.7.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.6.2026. - 3.7.2026.

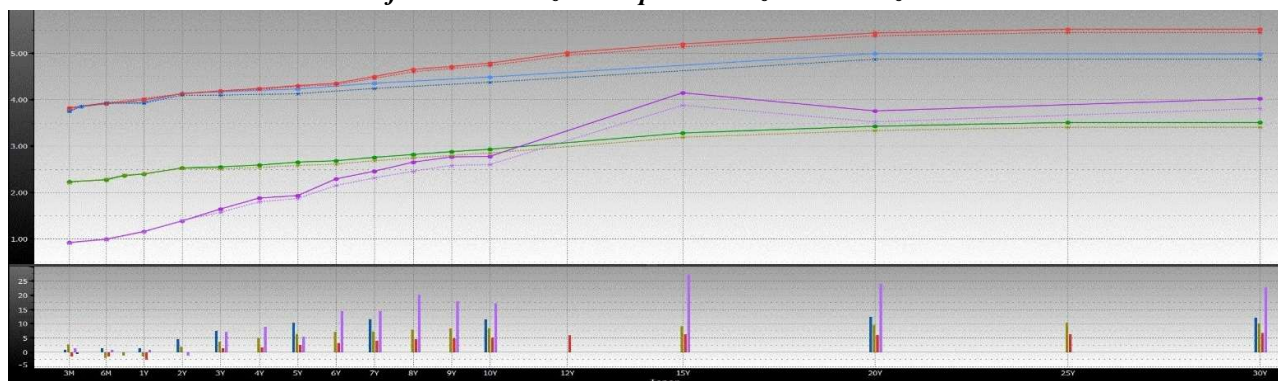
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	26.6.26	3.7.26	26.6.26	3.7.26	26.6.26	3.7.26	26.6.26	3.7.26
2 godine	2,52	2,54	4,09	4,14	4,13	4,12	1,41	1,39
5 godina	2,59	2,65	4,13	4,23	4,28	4,30	1,88	1,94
10 godina	2,85	2,94	4,37	4,48	4,73	4,78	2,62	2,79

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi	
	26.6.26	3.7.26
3 mjeseca	2,239	2,291
6 mjeseci	2,297	2,277
1 godina	2,427	2,414

Grafikon 1: Prikaz krivih prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 3.7.2026. godine (pune linije) i 26.6.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi na evropske državne obveznice su zabilježili povećanje duž cijele krive prinosa.

Predsjednica ECB-a Lagarde je izjavila da su rizici po inflaciju i ekonomski rast postali manje izraženi, te da ECB preduzima sve odgovarajuće korake kako bi se inflacija stavila pod kontrolu. Također je izjavila da ne isključuje mogućnost ranijeg napuštanja mjesta predsjednice ECB-a kako bi se uključila u francuske predsjedničke izbore. Smatra da se evropski glas treba jače čuti u izbornoj kampanji za predsjednika Francuske. Njen mandat predsjednice ECB-a završava u oktobru 2027. godine. Ponovo je branila odluku o povećanju kamatnih stopa na junskoj sjednici smatrajući je ispravnom. Lagarde je napomenula da Evropa postaje otpornija na ekonomske šokove, dodajući da povećanje kamatnih stopa ovog mjeseca nije bilo svrha samo sebi.

Predsjednik Deutsche Bundesbank Nagel je izjavio da će inflacija ostati značajno iznad cilja od 2% i da cjenovni šok, uzrokovan ratom na Bliskom istoku, nije završen. Naveo je da se puno stvari može desiti do narednog sastanka u julu i zato treba sačekati nove informacije i prognoze.

Članica Izvršnog odbora ECB-a Schnabel je upozorila da bi cjenovni pritisci mogli biti jači nego što se to očekuje i pored toga što je Hormuški moreuz otvoren. Ovo se prije svega odnosi na rast cijena hrane i usluga koji se suočavaju sa najvećim rizicima rasta. Očekuje da će ECB povećati kamatne stope kako bi se inflacija smanjila na 2%.

Član Upravnog vijeća ECB-a Moulin je izjavio da se ECB nalazi u dobroj poziciji nakon prošlomjesečnog povećanja kamatnih stopa i nakon smanjenja inflatornih pritisaka usljed smanjenja cijene nafte. ECB nije na početku novog ciklusa povećanja kamatnih stopa, niti primjenjuje smjernice o budućem djelovanju monetarne politike. Odluke će se donositi na osnovu podataka i na sjednicama, izjavio je Moulin.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

I drugi članovi ECB-a su bili veoma aktivni u svojim izjavama. Wunsch je potvrdio da će ECB trebati drugo povećanje kamatnih stopa, ali ne toliko brzo koliko se smatralo u junu. Preferira brzo povećanje, ali ne na julskoj sjednici. Sleijpen je izjavio da puni efekt inflatornog šoka nije još uvijek potpuno jasan i da će Upravno vijeće odgovarajuće reagovati kada dođu novi podaci. Kocher je izjavio da će sljedeći potez ECB-a biti povećanje referentne kamatne stope ili njeno zadržavanje na trenutnom nivou od 2,25%. Smatra da inflacija još uvijek nije pod kontrolom, iako je cijena nafte značajno smanjena. Kazaks je izjavio da ECB ne treba brzo povećavati kamatne stope u nekoliko navrata kako bi obuzdala inflaciju. ECB je u dobroj poziciji da procijeni situaciju i ne postoji potreba ishitrenog djelovanja. Glavni ekonomista Lane je potvrdio da je ECB zabrinuta zbog inflacije iako postoji napredak u pravcu postizanja mira. Naveo je da će inflacija još neko vrijeme ostati iznad cilja od 2% i da treba pratiti prelijevanje cijena na druge sektore ekonomije.

EU i Kina su postavile rok do oktobra za rješavanje trgovinskih pitanja, uključujući trgovinski deficit i kontrolu izvoza. Obje strane će stvoriti platformu za praćenje trgovinskih tokova, a EU će se zalagati za poštenu trgovinu i industrijsku zaštitu.

Udruženje njemačkih banaka se usprotivilo povećanju stope obavezne rezerve s 1% na 2%, nakon što se pojavila informacija da ECB razmatra ovu mogućnost, ocijenivši da bi ovo smanjilo profitabilnost i prostor za kreditiranje. Istovremeno, ECB je odbacila pozive industrije za snižavanje kapitalnih zahtjeva, navodeći da nema naznaka da vode ograničavanju ponude kredita.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Inflacija Eurozona (prelim.)	JUNI	3,0%	2,8%	3,2%
2.	Inflacija Njemačka (prelim.)	JUNI	2,5%	2,4%	2,7%
3.	Inflacija Francuska (prelim.)	JUNI	2,3%	2,0%	2,8%
4.	Inflacija Italija (prelim.)	JUNI	3,2%	3,1%	3,2%
5.	Inflacija Španija (prelim.)	JUNI	3,4%	3,6%	3,6%
6.	Stopa nezaposlenosti Eurozona	JUNI	6,3%	6,2%	6,2%
7.	Stopa nezaposlenosti Njemačka	JUNI	6,3%	6,3%	6,3%
8.	Stopa nezaposlenosti Italija	JUNI	5,1%	5,00%	5,08%
9.	PMI prerađivačkog sektora	JUNI	51,3	51,4	51,6
10.	PMI uslužnog sektora	JUNI	48,9	49,4	47,7
11.	Kompozitni PMI	JUNI	49,5	50,0	48,5

SAD

Prinosi na američke državne obveznice su porasli duž cijele krive prinosa.

Predsjednik Feda Warsh je ponovio da nema smjernica za buduće djelovanje monetarne politike, priznao ublažavanje rizika od inflacije i potvrdio ciljanu stopu od 2%. Analitičari su primijetili da je njegov stabilan ton povećao cijene obveznica, dok tržišta i dalje očekuju barem jedno povećanje od 25 baznih poena ove godine nakon što su kamatne stope u junu zadržane na 3,5%-3,75%. Warsh je naglasio da će se odluke donositi iza zatvorenih vrata na predstojećim sastancima i najavio pet radnih grupa, uključujući onu za komunikacije kojom kopredsjedava bivši guverner BoE King, s nalazima koji bi trebali biti objavljeni do kraja godine. Signalizirao je da će smanjenje bilansa stanja Feda, u smislu smanjenja udjela državnih obveznica, biti dug put jer je finansijski sistem postao ovisan o rezervama koje pruža Fed.

Zvaničnica Feda Daly je istakla inflatorne pritiske zbog carina i naglog porasta cijena nafte, iako je pozdravila snižavanje cijena nafte nakon primirja. Upozorila je na ekonomske neizvjesnosti koje bi mogle zahtijevati dalje agresivne akcije Feda. Daly je naglasila važnost održavanja kredibiliteta Feda pridržavanjem njegovog dvostrukog mandata. Zvaničnici Feda, iako su prošlog mjeseca ostavili kamatne stope nepromijenjenima, signalizirali su potencijalna povećanja jer inflacija ostaje iznad cilja od 2%. Predsjednik Feda iz Ričmonda (Richmond) Barkin je izjavio da je inflacija i dalje previsoka, ali da bi se mogla ublažiti.

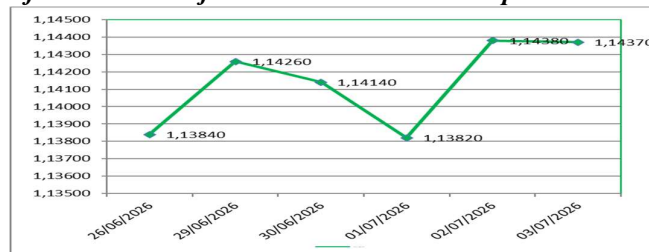
Vrhovni sud SAD je potvrdio nezavisnost Feda i spriječio smjenu članice FOMC-a Cook od strane predsjednika Trumpa. Odlukom Suda prošireno je ovlaštenje predsjednika da može smijeniti zvaničnika Feda, što je presedan koji nije viđen posljednjih 90 godina. Ipak, predsjednik bi mogao smijeniti zvaničnike Feda samo uz omogućeno prethodno izjašnjenje o optužbi, pa tako Trump može nastaviti sa procesom smjene Cook ukoliko joj da mogućnost izjašnjenja o optužbama prije samog otkaza. Predsjednik Trump i saradnici nastoje preoblikovati Fed i cilj im je zamijeniti članove FOMC-a, ciljajući na Cook i Powella, dok upražnjeno mjesto u Fedu iz Atlante smatraju prilikom za uticaj na Fed. Direktor Ekonomskog vijeća Bijele kuće Hasset je kritikovao bivšeg predsjednika Feda Powella zbog ostanka u FOMC-u, nazivajući to "neortodoksni" i dovodeći u pitanje njegove motive.

Powell, čiji mandat traje do 2028. godine, kao razlog za ostanak naveo je zabrinutost zbog politički motivisane istrage. Hasset je naglasio potrebu da se Fed fokusira na svoje dužnosti, dok je Powell izjavio da će se povući kada to bude prikladno.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUN	4,3%	4,2%	4,3%
2.	Nova radna mjesta u nefarmerskom sektoru	JUN	113.000	57.000	129.000
3.	Fabričke porudžbine	MAJ	-2,0%	-1,3%	5,3%
4.	Narudžbe trajnih dobara	MAJ	-4,5%	-4,5%	8,5%
5.	PMI prerađivačkog sektora	JUN	55,7	53,9	55,1
6.	ISM PMI prerađivačkog sektora	JUN	53,9	53,3	54,0

Grafikon 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan sa nivoa od 1,1384 na nivo od 1,1437.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi na britanske državne obveznice su zabilježili različita kretanja duž cijele krive prinosa.

Guverner BoE-a Bailey je izjavio da bi inflacija, koja trenutno iznosi 2,8%, prošlog mjeseca dostigla ciljani nivo od 2% da nije bilo sukoba, naglasivši pritom posvećenost Banke vraćanju inflacije na ciljani nivo bez nanošenja nepotrebne štete proizvodnji. Guverner je napomenuo da je BoE bila na putu dvostrukog smanjenja referentne kamatne stope ove godine, prije nego što je rat ubrzao inflaciju. Očekuje inflaciju na nivou od 3,2% do kraja godine. Rekao je da smanjenje kamatnih stopa u ovom momentu nije moguće i upozorio da domaćinstva još nisu osjetila puni uticaj rata s Iranom. Potvrdio je da nije glasao za povećanje referentne kamatne stope s obzirom na ekonomiju i tržište rada koji slabe.

Član MPC BoE-a Mann je naglasila važnost "aktivističkih poteza" u monetarnoj politici kako bi se inflacija i očekivanja usmjerili prema ciljanoj stopi od 2%. Istakla je cijene energenata, profitne marže i pregovore o platama za 2027. godinu kao ključne faktore koji utiču na inflaciju, napominjući da bi pritisci na plate mogli potrajati ako buduća poravnjenja budu oblikovana visokim inflatornim očekivanjima. Mann je sugerisala da bi glavne brojke o nezaposlenosti mogle preuveličati slabost tržišta rada i zalagala se za proaktivnu monetarnu politiku kako bi se postigli inflatorni ciljevi.

Glavni ekonomista BoE-a Pill je upozorio da bi prelazak BoE na prognoze zasnovane na scenarijima moglo usporiti odlučno reagovanje na inflatorne rizike jer kreiranje više mogućih scenarija ostavlja veći prostor za diskreciono odlučivanje i odgađanje donošenja odluka. Također je istakao da je kontrola inflacije postala teža nakon što se desio Brexit, koji je donio strukturalne promjene u sektorima ekonomije, kao što su tržište roba i rada, a koje su dodatno učvrstile inflaciju.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP (G/G)	I kvartal	1,1%	0,9%	0,9%
2.	BDP (Q/Q)	I kvartal	0,6%	0,6%	0,1%
3.	Odobreni hipotekarni krediti	MAJ	63.000	56.205	66.034
4.	Cijene nekretnina prema Nationwide	JUN	2,5%	2,2%	1,7%
5.	PMI prerađivačkog sektora	JUN	53,1	52,5	53,9
6.	PMI uslužnog sektora	JUN	48,8	48,8	49,3
7.	Kompozitni PMI	JUN	49,4	49,3	49,7

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EUR/GBP zabilježio smanjenje sa nivoa od 0,86265 na nivo od 0,85672. GBP je aprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,3200 na nivo od 1,3350.

JAPAN

Na početku sedmice prinosi japanskih državnih obveznica kretali su se u uskom rasponu, da bi sredinom sedmice porasli duž srednjeg i dužeg dijela krive prinosa, uz izraženije povećanje na dužem kraju, dok se kratki dio nastavio kretati u uskom rasponu. Na sedmičnom nivou, dugoročni prinosi su snažno porasli za 17 baznih poena, odnosno za 6 baznih poena na srednjem dijelu krive prinosa, dok su kratkoročni prinosi pali za 2 bazna poena. Na kretanje prinosa uticala su očekivanja daljeg povećanja referentne kamatne stope BoJ-a, potaknuta rezultatima Tankan ankete i rekordnim inflacijskim očekivanjima, te aukcija desetogodišnjih obveznica, na kojoj je kuponska stopa iznosila 2,70% (2,40% u prethodnom kvartalu), najviši nivo od 1997., kao i informacija da će vlada u dokumentu, čije se objavljivanje očekuje u julu, pozvati na „primjereno“ upravljanje monetarnom politikom, što je tržište protumačilo kao pokušaj da se BoJ odvrati od daljih povećanja stope. Nikkei 225 je zabilježio rast prva tri dana sedmice, podržan rastom tehnološkog sektora na američkim berzama i rezultatima Tankan ankete, sa padom od 2,47% u četvrtak, da bi u petak ostvario rast na 69.744,07 poena, završivši sedmicu rastom od 0,55% u odnosu na zatvaranje prethodne sedmice.

Nova članica Vijeća BoJ-a Ayano Sato izjavila je da devizna kretanja sve više utiču na cijene i da će pažljivo pratiti kretanja kursa, ocijenivši da su firme sve sklonije prenošenju troškova slabijeg JPY na cijene, ali da aktuelni rast cijena „nije toliko snažan“, dok je o vlastitom stavu o monetarnoj politici izbjeгла jasnije signale. Bivši izvršni direktor BoJ-a Yamamoto ocijenio je da bi BoJ mogla povećati referentnu kamatnu stopu ranije nego što tržište očekuje, u okviru nastavka normalizacije monetarne politike, te da bi naredno povećanje moglo uslijediti prije decembra. Ministrica finansija Katayama izjavila je da je tokom sastanka s američkim zvaničnicima potvrđeno da je preduzimanje odlučnih koraka na deviznom tržištu ostaje kao opcija. Prema izvještaju istraživačke kuće Tokyo Shoko Research, broj stečajeva povezanih sa slabim JPY u prvoj polovini godine iznosio je 45, što je porast od 32,3% u odnosu na isti period prošle godine. Sindikat Rengo osigurao je, u godišnjem kolektivnom pregovaranju o platama, prosječno povećanje od 5,01% (5,25% prethodne godine, očekivano 5,05%), čime je treću godinu zaredom premašen ciljani nivo.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	MAJ	2,5%	2,5%	2,5%
2.	Maloprodaja (G/G)	MAJ	3,0%	5,3%	2,8%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) - preliminarno	MAJ	1,2%	-1,7%	2,0%
4.	Tankan indeks velikih preduzeća prerađivačke industrije	II kvartal	16	22	17
5.	Tankan indeks velikih preduzeća neproizvodnog sektora	II kvartal	36	37	36
6.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora (finalno)	JUN		54,8	54,5
7.	S&P Global PMI uslužnog sektora (finalno)	JUN		52,2	50,0
8.	S&P Global PMI kompozitni (finalno)	JUN		52,8	51,1

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio povećanje sa nivoa od 184,14 na nivo od 184,54. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 161,74 na nivo od 161,34. JPY je sredinom sedmice dosegao najniži nivo u odnosu na USD u posljednjih 40 godina, pod uticajem razlike u kamatnim stopama između Japana i SAD-a i očekivanog povećanja kamatne stope Fed-a.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 69,23 USD (EUR 60,81).

Na početku sedmice cijena nafte je povećana nakon što je prošla sedmica bila u znaku smanjenja zbog potpisa sporazuma između SAD i Irana. Iako su se tenzije smirile, rizici i dalje postoje, a oprezan brodski saobraćaj i razgovori između Irana i Omana o potencijalnim naknadama za korištenje moreuza izazivaju globalnu zabrinutost.

U utorak je cijena smanjena kako rast protoka nafte kroz Hormuški moreuz, uz povećanu proizvodnju u SAD, Iranu i Rusiji, podstiče zabrinutost zbog viška ponude. Analitičari su snizili prognoze cijena, upozoravajući da bi povratak na 65% nivoa protoka kroz Hormuz, zabilježenog prije sukoba, mogao dovesti do prevelike ponude.

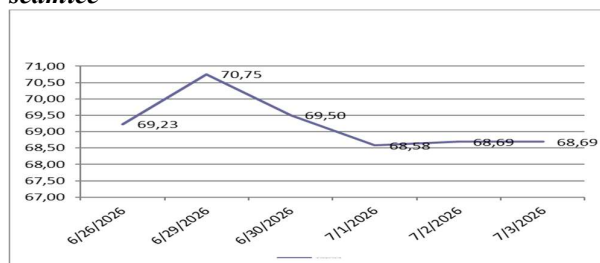
Tendencija smanjenja cijene je nastavljena do sredine sedmice. Ministar finansija SAD Bessent je izjavio da je Kina jedini kupac iranske nafte, budući da drugi kupci oklijevaju zbog bojazni od ponovnog uvođenja sankcija, te da se iranskom naftom i dalje trguje uz diskont.

U četvrtak se cijena nafte blago povećala. Neke evropske zemlje otvorene su za mogućnost da brodovi plaćaju naknade za prolazak kroz Hormuški moreuz Iranu i Omanu, dok se SAD i arapske zemlje Zaljeva protive takvim nametima.

U petak je tržište nafte bilo zatvoreno zbog praznika u SAD. Pomorski transport nafte i plina duž koridora u Hormuškom moreuzu, u blizini Omana, koji štite SAD, pokazao je znakove oporavka nakon što su neki brodovi prethodno izveli neobjašnjive polukružne okrete i skretanja s rute. U međuvremenu, Iran je saopštio da će prijateljske zemlje imati „poseban tretman” kada Teheran bude određivao naknade za korištenje tog plovnog puta.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 68,69 USD (EUR 60,81), što predstavlja pad od 0,78% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Cijena jedne fine unce zlata u ponedjeljak je iznosila 4.088,74 USD (EUR 3.591,65).

Na početku sedmice cijena ovog plemenitog metala je smanjena jer su sukobi na relaciji SAD - Iran povećali zabrinutost da bi cijena nafte mogla ponovo rasti i povećati inflatorna očekivanja.

U utorak je cijena bila skoro nepromijenjena u odnosu na prethodni dan. Globalno, centralne banke diverzifikuju portfolije deviznih rezervi, a očekuje se da će učešće USD pasti na 52% za 10 godina sa 57% u 2025. godini. EUR i CNY se vide kao alternative, iako strukturalna pitanja ograničavaju njihovu konkurentnost. Geopolitički rizici i pomak ka multipolarnom monetarnom sistemu pokreću potražnju za zlatom, pri čemu 82% centralnih banaka sada drži fizičko zlato.

Sredinom sedmice je cijena zlata povećana. U izvještaju WGC se navodi da su azijska tržišta postala sve značajniji faktor u formiranju cijene zlata. WGC je ocijenio da cijena ima potencijal rasta u drugoj polovini godine, uz procjenu da bi geopolitički šok, zaokret ka očekivanjima nižih kamatnih stopa i priliv dugoročnih investitora mogli cijenu podići prema 4.500 USD po unci, dok bi tek snažan i jasan signal usmjerio cijenu prema 5.000 USD. Narodna banka Rumunije je objavila da zlato čini 18,5% njenih deviznih rezervi.

U četvrtak je zabilježeno povećanje nakon što je govor predsjednika Feda smanjio špekulacije o povećanjima kamatne stope. Warsh je naveo opredjeljenje Feda da vrati inflaciju na 2% i naglasio opadajuće inflatorne rizike.

Na kraju sedmice cijena ovog plemenitog metala je treći dan zaredom nastavila rasti zbog smanjenih očekivanja da će Fed agresivnije povećavati kamatne stope u cilju smanjenja inflacije.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju sedmice iznosila 4.176,94 USD (EUR 3.652,13), što predstavlja rast od 2,11% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

